

VESTI IZ SLOVENIJE

FRANC OZVATIC UMRLE — 12. marca je Bog poklical k sebi v Šmartnem v Rožni dolini na štajerskem župnika in duhovnega svetovaleca mariborske škofije Franca Ozvatiča. Umrle je 73 letu svoje starosti.

V CELJU JE zapustil solžno dolino profesor v pokoju Josip Kožuh. Pokopan je bil 10. marca. Mnogo let je bil predsednik nekdanje Dijaške kuhinje v Celu.

JOŽE SMRTNIK, ravnatelj Celjske posojilnice v pokoju, je bil pokopan v Ljubljani 10. marca. Njegovo ime je bilo pred leti zelo znano v sokolskih vrstah.

NA IGU PRI LJUBLJANI je odšel po plačilo Matija Mencej, bivši župan na Igu. Pokopali so ga 8. marca.

V JERUZALEMU V SVETI DEZELI je prestalo biti dobro srce misijonarja Patra Adolfa Čadeža. Po daljšem bolehanju ga je vzel Bog k sebi 10. jan. Imenovan je bil rojen na Trati v Poljanski dolini pred 76 leti. Mlad je stopil v frančiškanski red in v potresnem letu zapel novo mašo na Rožniku pri Ljubljani. Kot duhovnik je služboval nekaj časa v domovini, potem pa odšel kot misijonar v Carigrad in od tam v Aleksandrijo.

NOVI GROBOVI
Jera Zakrajšek
Po dolgi bolezni je sinoči umrla Jera Zakrajšek, roj. Žužek, stara 78 let. Stanovale je na 29763 Grand Blvd. v Wickliffe, O. Doma je bila iz Strmic pri Velikih Laščah, odkoder je prišla v Ameriko pred 42 leti. Mož Jože ji je umrl leta 1931.

Zapušča otroke: Joseph, Victor, Hedwig Pavlik, Ann Knaus in Rose Zaller te vnuke. Bila je članica društva Carniola Hive 493 in sv. Ane št. 4 SDZ. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob 7 v Zakrajškovem pogrebem zavodu. Čas pogreba bomo naznanili jutri.

Češki trgovski zastopnik se je odpovedal
Berlin. — Dr. Jirka Beneš, načelnik češke trgovske misije za Češko v Berlinu, se je odpovedal uradu in s svojo družino izginil v zapadno Nemčijo.

Tri na dan
Nekateri močno jezi, ker ni v guvernerski kampanji v Ohio letos nič gnojnice. Upamo, da tako ostane do primarnih volitev, potem pa — kdor bo bolj priden.

Zveza narodov je ukazala Arabcem in Židom, da morajo prenehati s klavnimi daritvami. Ampak to je tako, kot je rekel ruski muhik: car je daleko, a Bog je visoko.

V vsej zgodovini Zed. držav je bilo samo 36 slučajev, ko so privlekli izdajalce domovine pred sodni stol. In nobenega niso obesili ali ustrelili. V Jugoslaviji je najmanj toliko slučajev vsak mesec in skoro vselej s smrtno kaznijo. To je razlika med demokracijo in demokracijo.

PREMOGARJI IN LEWIS SO KAZNOVANI

Sodnik je naložil uniji \$1,400,000 kazni, Lewisu pa \$20,000

Washington. — Federalni sodnik Goldsborough je včeraj obsodil John L. Lewisa, predsednika unije premogarjev v \$20,000 globe, premogarsko unijo pa v globo \$1,400,000 in sicer radi tega, ker niso ubogali ukaza sodnika.

Ob tej priliki je sodnik izjavil, da bi poslal Lewisa v ječo, če bi delal po svoji vesti. Toda vlada ne mara, da bi sedel vodja unijskih premogarjev za omrežjem in je naročila sodniku, naj naloži samo denarno kazen.

Vlada se je najbrže bala in gotovo upravičeno, da bi nastala v premogovni industriji splošna stavka, če bi bil obsojen Lewis v zapor.

Toda oba, unija in Lewis še nista opravila. Kriv sta namreč še civilnega prestopka in o tem bo sodnik izrekel sodbo v petek. Takrat bo sodnik Lewisu in uniji lahko nekaj ukazal storiti, ali jima nekaj prepovedal in ako se ne bosta po tem ravnala, bo sledila kazen. Kakšna bo ta kazen je odvisno vse od tega, če se do petka vrnejo nazaj na delo vsi premogarji. Zdaj jih je namreč kakih 250,000 doma v protest, ker je bil njihov predsednik citiran pred sodnika.

Poročila iz vseh krajev dežele trdijo, da unijski voditelji ne nujno priporočajo premgarjem, naj se takoj vrnejo nazaj na delo. Uvidevajo namreč, da se s tem sodnikom ne kaže šaliti.

Sinoči je poslal tudi John L. Lewis brzojavne vsem unijskim voditeljem po deželi, naj apelirajo na premogarje, da se vrnejo takoj nazaj na delo.

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izročeni sledeči darovi za begunce: John Potokar, predsednik Double Eagle Bottling Co., je daroval \$50.00. Mrs. Frances Baraga je izročila \$10; darovale so: Mrs. Frances Tramte \$4, po \$3 pa neimenovana in Jennie Luzar.

Iz Chicago, Ill. so poslali: Agnes Benčan \$2, John Mlakar \$2 in Peter Chamazar \$1.50; Marija Pogon iz Oakdale, Pa. je poslala \$1.50 in Mary Sivie iz Forest City, Pa. \$1.

Iskrena zahvala vsem skupaj za blagohoten dar in apeliramo še na druge, da bi kaj darovali za te slovenske reveže, da jih spravimo iz taborišča kam na varno.

Komunisti imajo zdaj na piki Ekvador

Washington. — Državni oddelek je dobil vesti, da bo izbruhnila revolucija v republiki Ekvador. Tudi v republiki Čile bodo poskušali komunisti zanetiti revolucijo.

Kadar morate ponoči preko ceste, imajte na sebi vedno kak bel predmet, da vas voznik lažje opazi.

Zdaj vemo, zakaj je bilo včeraj tako vroče

Včeraj je bila tukaj ne navadno huda vročina. Kot v pasjih dneh, smo rekli. Nismo si znali razložiti vzroka, da je tako palilo. Končno se je pa le nekdo spomnil, kaj bi moralo biti. Včeraj je namreč Hitlerjev Dolfe praznoval svoj 59. rojstni dan in za to priliko so najbrže "spodaj" naložili njemu v počast nekaj več zglavnikov v peč in odto torej taka vročina prav gor na zemljo. Ti šment, ti.

PONOČI NE BODO VEČ STRELJALI V TUNELU

Pod Neff Rd. kopljejo predor do jezera, kjer b' do napeljali cevi za vodni rezervar. Pri kopanju so vsako noč razstreljevali kamenje v predoru, da ljudje tam okrog niso mogli spati. Streljanje je odmevalo več milj daleč.

Ljudje so se pritožili in mesto je zdaj napravilo sporazum z gradbeno družbo, da ne bo streljala od 8:30 zvečer do 7 zjutraj.

Truman spel svari pred ekonomsko krizo za deželo

Ponovno zahteva, da mu da kongres oblast nad kontrolo cen in mezd

Washington. — Predsednik Truman je govoril na sestanku zveze ameriških urednikov ter ob tej priliki poudarjal, da je naša narodna ekonomija v resni nevarnosti radi visokih cen. Zahteval je, da kongres nemudoma sestavi program za pobiljanje inflacije, predno bo prepozno.

"Mi se trudimo, da bi preprečili ekonomsko krizo, dokler to še lahko storimo. Ravno tako skušamo preprečiti vojno, dokler to še lahko storimo," je rekel predsednik.

"Fakt je, da je naša ekonomija v resni nevarnosti radi visokih cen in inflacije. Zato moramo pa nekaj storiti, dokler še lahko. Zavarovalnico proti ognju vzamemo, predno hiša pogori.

"Sedanja administracija ne skuša ustvariti ekonomske krize ali mednarodne krize. Ravno obratno je res. Naša tujezemske politika je odvisna od naše finančne moči in naše prosperitete. Naša ekonomija bo pa na zdravi podlagi, ako ob pravem času podvzamemo korake, da kontroliramo inflacijo. Zdrava ekonomija ni, ko se poskočile cene jeklu, ko je kongres znižal dohodninske davke in zadnja premogovna stavka. Vse to bi se lahko preprečilo, če bi dal kongres predsedniku moč, da bi kontroliral cene in mezde ter vpeljal racioniranje, če bi bilo potrebno.

Mati je ustrelila 4 otroke in sebe

Pittsburgh, Pa. — V predmestju Bellevue je Mrs. Gilbert Morcraft ustrelila svoje štiri otroke, dve hčerki in dva sinova, v starosti od 7 mesecev do 12 let, nato pa ustrelila še sebe. Vsi otroci so bili ustreljeni v spanju.

V NOVI VLADI NE BODO KOMUNISTI

T a k o izjavlja Gasperi vzpričo poraza, ki so ga dobili komunisti

Rim. — Premier de Gasperi je včeraj izjavil, da so bili komunisti totalno poraženi pri zadnjih volitvah in ne bodo vključeni v novi vladi. Krščansko demokratska stranka, kateri načeljuje de Gasperi, je zmagala 2 proti 1, kakor vse kaže. Nekatera poročila zatrjujejo, da niso komunisti izvolili niti enega poslanca v parlament.

Kolikor je znanega od volitev so dobile stranke, ki so kandidirale proti komunistom več kot 69% vseh oddanih glasov. Samo krščansko demokratska stranka je dobila, kakor vse kaže, več kot 47% vseh oddanih glasov, dočim so dobili komunisti in levičarski socialisti, združeni s njimi, komaj 31% glasov.

Nova vlada bo organizirana okrog 20. maja. Komunisti in levičarski socialisti so bili iz vlade že od lanskega maja.

Kot je slišati, bodo komunisti v nedeljo priredili demonstracije v Milanu, pri katerih bodo praznovali "zmago", ne zmago v parlament, ampak ker so dobili toliko glasov. To bo zato, da ne bodo "tovariši" preveč potrli.

BONUSA SE NE BODO PLAČEVALI KOT JE VIDETI

Columbus, O. — Državni avditor Ferguson je včeraj naznanil, da bodo razposlani prvi čeki za bonus v ponedeljek 26. aprila. To je pa takoj zaničal direktor Goble, da čeki še ne bodo dani na pošto v ponedeljek, ampak enkrat kasneje ta mesec.

Razne najnovejše svetovne vesti

DETROIT. — Nepoznan storilec je sinoči ustrelil skozi okno na delavskega voditelja Walter P. Reutherja in ga nevarno ranil. Bil je odpeljan v Grace bolnišnico, kjer so mu dali takoj novo kri. Zdrboljeno ima desno roko, ki mu jo je strel skoro odtrgal pri komolcu. Upajo, da ga bodo ohranili pri življenju. Reuther je predsednik avtne unije CIO, ki je največja na svetu. V tem času je ravno začel pogajanja s Chrysler korporacijo za večjo meздо. Znan je kot vztrajen borec za delavske pravice in hud nasprotnik komunistov, katerim je lansko leto iztrgal vodstvo unije iz rok.

NEW YORK. — Poceni prevoznine v New Yorku je konec. Dozdej je bila 5 centov na podzemski železnici, busih in povsod. Zdaj bo pa 10 centov na podzemskih železnicah, na drugih pa po 7 centov. Odredba stopi v veljavo 1. julija.

WASHINGTON. — Predlog za obvezno vojaško službo je v poslanski zbornici. Predlog govori za registracijo vseh moških od 18 do 30 leta in rekrutiranje novincev za vojaško službo med 19 in 25 letom.

V soboto in nedeljo bo kegljaška tekma SMZ na Pozelnikovem kegljišču

V soboto in nedeljo bo na Pozelnikovem kegljišču na Waterloo Rd. kegljaška tekma Slovenske moške zveze.

Kegljaci od podružnic 3, 5 in 6 bodo kegljali ob 1 popoldne v soboto, vsi ostali pa bodo kegljali ob 1 v nedeljo popoldne.

Vsi glavni odborniki SMZ, vsi odborniki podružnic, članstvo ter ostali prijatelji te odlične organizacije, so prijazno vabljeni, da pridejo gledat to zanimivo tekmo na Pozelnikovo kegljišče v soboto popoldne in v nedeljo.

LOVCA JE MORDA ISKAL KAK ZNANEC IZ PENNA.

Mrs. Pianecki, ki imajo svojo lepo rezidenco na Nottingham Rd. je videla včeraj na svojem vrtu lepega srnjaka, ki se je radovedno oziral okrog in vohal po zraku, kot bi nekaj iskal. Prav majestetičnih korakov je odšel proti hiši, kjer stanuje strastni lovec Christ Mandel.

Ako denemo skupaj dve in dve, bi rekli, da je bil srnjak kak star Mandlov znanec iz Pennsylvanije, ki mu je hotel vrtniti obisk, če nista imela mar kakšnih drugi računov med seboj.

Rusi dolže Amerikance, da organizirajo nemško armado proti Rusiji

Berlin. — Berlinsko komunistično časopisje dolži Zed. države, da organizirajo novo nemško armado, kateri bo načeljeval feldmaršal von Rundstedt, ki je poveljeval Hitlerjevi armadi leta 1944 v Ardenih.

Prvi je prinesel to vest praški list Obrana Lidu, ki je trdil, da je večina nemških generalov že pri delu v Kaselu v ameriški con. Von Rundstedt bo takoj prevzel poveljstvo, čim bo izpuščen iz jetniškega taborišča v angleški con.

Ameriške oblasti pa pravijo, da nekaj nemških generalov piše pogodovino iz svojih vojnih pohodov za ameriško armado.

Razne drobne novice iz Clevelanda in iz okolice

Zlata poroka

V soboto bo v cerkvi Marije Vnebovzete zlata poroka Mr. in Mrs. John Ockun iz 923 E. 143 St. Za priči bosta Mr. in Mrs. Valentin Penosa, ki sta jima bila za priči tudi pri poroki v starem kraju. Naslednji dan bodo priredili otroci sprejem za goste na 923 E. 143 St. od 2 do 5 popoldne. Zakonca Ockun imata štiri hčere: Josephine Lockner, Pauline Tekančič, Mitzie Seitz, Julia Kordič ter tri sinove: John, Rudy in William, 8 vnukov in dva pravnuka. Prijatelji so vabljeni v soboto in nedeljo.

Druga obletnica — V petek ob 6:30 bo v cerkvi sv. Vida sveta maša za pok. John Gornika iz Giddings Rd. v spomin 2. obletnice njegove smrti.

Iz bolnišnice — Iz bolnišnice se je povrnila Mrs. Frances Pust, 19105 Cherokee Ave. Srečno je prestala operacijo. Tem potom se želi zahvaliti za obiske, kartice in cvetlice. Doma je še vedno pod zdravniško oskrbo in prijateljce jo lahko obiščejo na domu.

Planina vabi — Pevski zbor "Planina" iz Maple Heights, O., bo priredil pesniški koncert v SND na Stanley Ave. v nedeljo popoldne ob 4:30. Pevovodja Frank Vautar je dobro izvežbal pevec za koncert. Zvečer bo pa plesna zabava, za katero bo igral poznani John Sulen.

Polzvedovalni kofiček

Štefan Javornik, Murgasse 28, Judenburg, Steiermark, Austria, bi rad zvedel ali je še živa redovnica Marija Skobe, doma iz Rače pri Zidanem mostu in odšla v Ameriko pred 20 leti. Ako to čita, naj piše gori omenjenemu.

Sorodniki iz starega kraja bi radi zvedeli za Franc Anžlovarja, doma iz Babne gore pri Selih, Šumberk. Naj se zgalsi Mary Hribar, 889 E. 137. St. Cleveland 10, Ohio, ali pa naj piše na Jožef Pekolj, Strahanja vas, p. Velika Loka pri Trebnjem, Jugoslavija.

Kje se nahaja Ferdinand Žirovnik, po poklicu mesar. Naj se zgalsi pri Rdečem križu, 1227 Prospect Ave. Cleveland, O. telefon SU 1800, extension 374 in naj vpraša za Mrs. Eleanor S. Zeman.

Kante Franc roj. v Mostah, išče svojega strica Farneta, ki je odšel po prvi svetovni vojni v Chicago. Išče tudi bratrance Alojzija Mežnariča, ki je menda tudi v Chicagu. Prošena sta, naj se oglasita na naslov: Kante Frank 481 Euclid Ave., Toronto, Ontario, Canada.

Nos je zelo važen na tiskani sliki

Santa Monica. — Filmska igralka Hedy Lamarr je vložila proti reviji "Look" tožbo za \$200,000. Ženska pravi, da je revija tiskala njeno sliko, ki je kakršna, kot da bi bil njen nos popravljen, pa ki ni bil nikoli.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE NEKOGYH S KAKIM DOLANJEM

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1948	APRIL	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 79 Wed., April 21, 1948

Ob stoletnici marksizma

Letos je minilo 100 let, odkar sta očeta komunizma, Marks in Engels, objavila tako zvani komunistični manifest, naslovljen delavskim slojem vsega sveta. Proletarci vseh dežel, združite se! To je eno osnovnih načel, ki jih je komunistični manifest vrgel med delavske množice.

Marks in Engels sta sestavila manifest proti koncu leta 1847 v Bruslju z naslovom: "Manifest komunistične stranke." Rokopis je bil poslan v London in natisnjen ravno nekaj dni pred februarско revolucijo v Franciji leta 1848. Prva izdaja manifesta je izšla v nemščini, v obliki brošure z zelenim ovitkom. Francoska izdaja je bila prirejena nekaj mesecev kasneje. Prvi angleški prevod pa je izšel šele v novembru 1850. Zaradi nasprotovanja, ki se je z njim mlado revolucionarno gibanje moralo boriti, je poteklo skoro četrt stoletja, preden je komunistični manifest zašel med široke množice.

Danes, po sto letih, odkar je svet prvič slišal marksistično-komunistični evangelij, lahko trezno presodimo vse dobro in zlo, ki ga je manifest prinesel svetu oziroma vse dobro in zlo, ki ga je prinesel svetu komunizem, čigar temelj in simbol je ta manifest obenem z Marksovim "Kapitalizmom."

Kakor vsaka zmeta skriva v sebi kako zrno resnice ali vsaj napol resnice, tako tudi Manifest komunistične stranke nosi na sebi nekaj dobrega ali vsaj videz dobrega. In ta videz dobrega je bil in je glavni razlog, da komunizem obhaja svoj stoti rojstni dan kot preživela zabloda, ki se omenja le še kot zgodovina, in kot živo in agilno gibanje, ki se še ni odpovedalo svojim sanjam o zavojevanju sveta. Papež Pij XI. omenja to dejstvo v svoji okrožnici o komunizmu, ki pravi: "Razlog, da so tako široke množice sprejele ta tako očitno zmoten sestav, je v potvorjenem idealu pravičnosti in enakosti, ki ga je komunizem stavil množicam pred oči in jim obljublja, da bo zati vse mnogoterne zlorabe, ki jih ni mogoče zanikati, in da bo izboljšal življenske pogoje ubogega delavca." Komunistični manifest ima torej to zaslugo, da ga smemo smatrati kot enega izmed prvih poskusov rešiti moderno socialno vprašanje, to se pravi, urediti gospodarski in družabni red na svetu tako, da bodo deležni dobrin, ki jih prinaša svetu moderno gospodarstvo in industrija, vsi sloji, ne samo nekateri.

Vendar tudi ta videz dobrega, ki ga komunizem nosi na sebi ni nekaj, kar je njemu lastno. V krščanskem evangeliju je svet že zdavnaj prej prejel vsa načela, ki bi na najbolj popoln način mogla urediti svet in tudi rešiti moderno socialno vprašanje, če bi se svet le hotel po njih ravnati. To dejstvo je n. pr. naglasil celo laburistični poslanec v angleškem parlamentu, Thomas O'Brien, ki je nedavno dejal: "Našel sem, da katoličani mnogo kritizirajo komuniste. Toda če bi katoličani delali za socialni nauk, ki ga uči Cerkev, le eno desetino tako trdo kot komunisti delajo za svoje nauke, bi v naših dneh ne bilo dosti slišati o komunizmu."

Torej tudi ta navidezna zgodovinska zasluga marksizma je zasluga le v toliko, da je marksizem vrgel v svet nekaj zahtev po boljši družabni ureditvi v času, ko se vodilni katoliški krogi zapadne Evrope niso še dobro zavedli, kako važno je socialno vprašanje. (Ena izmed izjem je bil nemški škof W. E. von Ketteler, ki se je dobro zavedal, da je moderna industrijalizacija prinesla s seboj nove probleme in da so krščanska načela zmožna rešiti tudi te probleme in najti zadovoljivo razmerje med delavstvom in t. zv. kapitalom). Poleg tega so bile razmere take, da je glas Cerkev in njen nauk o dostojanstvu človekove osebe le redkokdaj mogel priti do delavskih množic, ki so hirale po neugodnih predilnicah, rudnikih in nezdruženih stanovanjih 19. stoletja. V deželah, kjer je industrija dosegla večji razmah, je protestantizem bil v večini in še ni izgubil svojega staršega sovražstva do katoliške Cerkev. Zato lahko bolje razumemo, zakaj je bil marksistični evangelij nekaj novega za delavske množice in zakaj je pridobil zase tudi mnogo najbolj bistrih in uvidnih zastopnikov delavskega stanu.

Da je ta evangelij s svojim videzem dobrega tudi še kasneje bil zmožen mamiti delavske množice tudi po katoliških deželah in je deloma še zmožen, je tudi lahko najti razloge. Eden glavnih je odtujenje Cerkev in nepoznanje njene nauka. Koliko delavcev ne pozna Cerkev drugače kot po protikatoliški propagandi in morda še po slabem zgledu kakih katoličanov na papirju. Če bi pa dobro poznali, kaj uči Cerkev in po čemer bi se morali ravnati vsi katoličani, bi z lahkoto uvideli, da jim marksizem stavi pred oči samo potvorke onih resničnih idealov, ki jih je svetu oznanil Kristus že davno pred Marksom in Engelsom.

(Pride še.)

BESEDA IZ NARODA

Za volitve v Girardu in okolici

Girard, O. — Demonstracije iz naše okolice Trumbull okruga vsi na dan 4. maja!

Ta dan bomo imeli zopet priliko izbirati kandidate za razne urade. In ker bomo imeli več različnih kandidatov na listi, kot na primer za šerifa za naš okraj, bi bilo jako priporočljivo, da bi šli mi vsi skupaj na volišče in volili za našega sedanjega šerifa, Mr. Ralph Millikin.

On nam je dovolil pokazati v zadnjih treh letih, da je sposoben za ta urad. In je tudi mož na mestu ten nadvse dobrega in prijaznega značaja.

Zato ga še enkrat priporočam in upam, da bomo vsi, kar nas je Slovence gotovo volili za Ralph Millikin-a za šerifa. Pozdravljeni,

John Leskovic.

Hubbardske novice

Madison, O. — Kolikor bolj se bližamo volitvam, toliko bolj pripovedujejo in pišejo, da bo letos republikanski "land slide." Kar je sicer prav verjetno in čim bolj se temu bližamo, toliko več svobode nam obeta; ameriškim zemljanom se že sedaj nudi več svobode kot kjerkoli drugje na vsem božjem svetu. Take svobode seveda, da bi kar drug v drugega butali in se z blatom obmetavali, pa ni in jo tudi ne bo in jo tudi pričakovati ne moremo, pač vse do gotove meje.

Dokler bodo delavci imeli toliko svobode, da se lahko postavijo za svoj pošten življenjski obstoj, to se pravi, da imajo še kje dobiti in da po mili volji lahko štrajkajo za svoje izboljšanje, so kar srečni tako. Ako pa dobimo vlado, kot jo imajo nekateri evropske države, potem pa le križ čez štrajke in posebno pa še, če kapitaliste izgubimo in privatni kapitalistični sistem odpravimo, ter dobimo mesto tega državni kapitalizem, potem bo pa večni jamer in pomanjkanje. Samo pogledjmo, kakšna revščina je pri naših ubogih "Kranjih" v starem kraju. Saj še bele moke več nimajo in je že skoro ne poznajo več. Kaj šele ka drugega. Srečni so le tisti, kateri imajo dobra in usmiljena srca tukaj v tej lepi naši novi domovini, da jim pošiljajo pakete s hrano, kar jim njih lastna vlada ne more dati.

Tukaj imamo vsega dovolj, saj ima že vsak delavec svoj avto, da se vozi z njim na delo in za zabavo in prav tako imamo avtomobile tudi farmariji, ker jih pač moramo imeti, ker sicer bi vsega hudega konec vzeli, ker bi si niti kruha ne mogli iti kupiti, kajti tukaj niso trgovine na vsakem vogalu kot je to v mestu. Seveda moj avto je že bolj Matuzalevih let in bi si bil gotovo že novega kupil, a mi finančne ne dopuščajo in bom moral kar še potrpeti, saj sem že itak z eno nogo že skoro v grobu. Sicer se mi še nikamor ne mudi in tudi ne bi nič rekel, če bi odrezal še ene 25 let več, saj živim v najlepših moških letih, samo, da bi vsaj malo več "svobode" imel, da bi lahko kaj večkrat prišel v Cleveland, kamor si tako neizrečeno želim, da če prej umrjem, bom gotovo z onega sveta nazaj hodil, tako neizrečeno si želim še enkrat videti tiste kraje, po katerih sem hodil v mladeniških letih od vzhoda do daljnega zapada in od juga do severa. Prav kot večni popotnik, pa ne sopotnik, kot je v modi današnje dni.

Res da se vozim v mojem starem avtu okrog mojih prijateljev in sosedov in sedaj na pomlad se bom pa še bolj, ko bo enkrat kukavica zakukala. Tukaj

di naše slovnice "birte," ki jih je več v tej okolici, bi rad kaj večkrat obiskal, ko bi bilo kaj okroglega pod palcem. Počitka imam dovolj, saj grem s putkami spat in za pit tudi, seveda pri vodnjaku. Ker ni cvenka v žepu, pa tudi ta prave "svobode" ni, da bi ga cehal pozno v noč s prijatelji kje pri kakšni bari, zato se pa le bolj dolgočasim v tem prelepem Madisonu. Edino veselje imam še, kadar pride naš Eddie iz Columbusa in mi par poskočnih zaigra na harmoniko in če prilika nanese, se ob takem slučaju tudi pošteno zavrtim, saj je bilo to vedno moje največje veselje. Danes je pri nas precej kisló vreme, kot kisló zelje, s katerim nisva nič kaj prijatelja, zato sem pa dobil priliko, da sem pri toplem furnezu napisal teh par vrstic. Pozdravljeni.

Frank Leskovic.

Kogar se tiče

Cleveland, O. — Ljudje, ki niso bili nikdar delavni v nobenem narodnem niti delavskem gibanju in katerih edini prispevek k narodovemu ali človeškemu napredku sploh je točenje alkoholnih pijač, niso poklicani, da sodijo ljudi, ki so prebili polovico svojega življenja v javnem delu in javnih bojih in katerim niti načelni nasprotniki niso odrekli osebnega poštenja n značajnosti!

Le čevlje sodi naj kopitar, je dejal France Prešeren.

Ivan Jontez.

Novi Svet

mesečnik za slovenske družine v Ameriki, april, 1948, ima sledečo vsebino:

Sekularizem, uvodnik Obup, pesem, Tone Seliškar
V Kritju, povest, France Bevk, dalje in konec
Nočni čuvaj, črtica, spisal Podgoričan

Pomladna, pesem, Leopold Stanek, Ljubljana
Lovriček, povest, spisal Pavel Perko

Iz srca do srca, pogovor urednika z naročniki itd.

Za smeh in zabavo, smešnice
Ukradena nevesta, nadaljevanje redne povesti

Priloga "Resnica" ima sledečo vsebino:

Glas iz naroda, novice iz Chicago, **Materinstvo**, **Higijena**, **Gospodinjstvo**, **Kuhinja**, **Luka Poklukca**, humorističen spis z pesmico — "Ponudiš se — vzamem te."

"Our Youth," angleški del ima sledečo vsebino: Diet, Sleep and Rest, The Rainbow, poem.

Naročnina \$3.00 letno. Naslov: Novi Svet, 1845 W. Cermak Rd., Chicago 8, Illinois.

Zabava in dobro delo

Bradenton, Fla. — Mr. in Mrs. J. Roitz, Mr. in Mrs. F. Mramor in midva z ženo smo ob dolgih večerih igrali karte. — Kdor je izgubil, je plačal kazni, ne sicer veliko, samo po 5 centov. Ta denar mo zbirali za begunce. Tako smo nabrali šest dolarjev, katere vam tukaj pošiljam, da jih izročite katoliški Ligi. En dolar je pa prispevala zraven tudi Mrs. Stella Roitz in to brez kazni pri igranju kart.

Pošiljamo vam vsem skupaj lepe pozdrave iz Floride. Ko bo ta dopis izšel v A. D., bova z ženo že v Clevelandu, drugi bodo pa tukaj še par tednov.

Mr. in Mrs. Fr. Ivaničič.

—Mesto Krugan ob Tobolu je središče pridelovanja sibirskega surovega masla, ki ima velik pomen na ruskem trgu.

Znamenita 400 letnica

Pred kratkim je minilo 400 let, kar je bil rojen znani katoliški španski pisatelj Miguel de Cervantes Saavedra. Tega velikega moža se je spomnil tudi naš največji pesnik Prešeren v "Glosi," v kateri bridko toži nad pesnikovo usodo.

Miguel Cervantes je bil rojen 9. oktobra 1547 v Alcali de Henares. Njegov oče, ki je bil zdravnik, ga je dal študirati v jezuitski kolegij v Sevillu. Leta 1569 je odšel iz Madrida s papeškim legatom kot paž v Rim, vstopil v armado in se je boril leta 1571 v bitki pri Lepantu proti Turkom, kjer je bil ranjen. Pozneje se je boril pred Tunisom in je prišel v alžirsko ujetništvo in suženjstvo za pet let. Po raznih dogodivščinah je došel leta 1584 zopet v Madrid, kjer je navezale stike z literarnimi krogi. Nato je dobil državno službo kot komisar za prehrano v Sevilli, pozneje pa kot davčni uradnik. Nesreča je hotela, da je bil zaradi dozdevne prekršitve uradne dolžnosti obojen in je prebil v ječi dve leti. Nato je živel in neumorno pisal v Madridu do svoje smrti, kjer je umrl 23. aprila 1616.

Njegovo prvo bivanje v Madridu je leta 1585 rodilo njegovo največje in najsлавnejše delo "Don Quijote de la Mancha" in pastirsko onvelo "La Galatea." V zadnjih desetih letih svojega življenja je spisal "Vzorne novele," "Pogovori," "Parnasovo pot" in druga dela.

Dasi so vsa Cervantesova dela razen dram, v katerih se ne more primerjati z Lopezom de Vega, vzorne umetnine, je in ostane prvovrsten "Don Quijote de la Mancha," satiričen, zbadljiv roman, ki se norčuje iz nerodno pisanih viteških romanov tedanje dobe. "Don Quijote" (Vitez žalostnega lica) je ustil Cervantesa med največje svetovne pisatelje. V njem je pisal tako, kakor mu je navstoval neki prijatelj: "Truditi se moraš, da pripoveduješ preprosto in razumljivo s poudarjenimi, dostojnimi in elegantnimi besedami, da daš svojim stavkom blaglasje in jih lepo zaokrožiš, da svoje predmete opisuješ naravno in izražaj svoje misli preprosto in jasno. Brigaj se obenem, da s šalo v svojem pripovedovanju otožnemu izdaviš smehljaj in veselje."

Čprav je Cervantes v tem svojem romanu upošteval ta nasvet in se po njem ravnal, je vendar zasmehovani, zasramovani in večkrat tepeni "Don Quijote" postal plemenit človek, idealist, njegov sluga pa prebrisaneč, ki je svojega gospodarja izrabljal, a mu je le verjel, da bo postal guverner. Cervantes je v vseh svojih delih slikal španske razmere v lepem ljudskem jeziku, ki je bil prekrvašen in preložen v tedanji renesančni kulturi. Če še omenimo, da je Cervantes kot globokoveren katoličan v svojih delih ostal vedno zvest svojemu prepričanju — je bil celo tretjerednik — nam to dokazuje, kakor neresnična je trditev, da katoličan ne more ustvarjati velikih, res umetniških del, češ da ostane radi svoje vernosti nesvoboden in omejen. Cervantes tudi nam Slovence ni neznan. "Slovenska Matice" v Ljubljani je pred leti izdala prevod njegovega "Don Quijota." S tem je narodu poklonila pravo umetnino, visoko človeško pesem, veliko renesančno krščansko umetnino, v kateri se zrcali globoka resnica Prešernovega "Glosinega" zaključka:

ČE VERJAMETE AL PA NE

Zdaj, ko smo postavili spomenik našemu nočnemu varhu Herblanu in njegovi strašni helebardi, bi ga morda pa še Balzonovi Mici, ki je imela na Menišiji glavno besedo oziroma je vodila javno mnenje, ki je pa moralo biti po njeni volji, če ne, gorje mu, ki bi se upiral. Njena beseda, zgovorjena ob pravem trenutku, je tudi meni morda spremenila smernico, kakor bom povedal pozneje.

Blažonova Mica je bila za gospodinjko, za dekle, kuharico, prodajalko in oberkomandantko pri Balzonovi gospe. Ta je bila vdova takrat, ko sem jo jaz poznal, zato ne morem reči čez njeno moža ne take ne take. Imela je dokaj premoženja, nekaj gostilne in opaldo, edino v vasi. Vse ženske na Menišiji, ki so nobile, so tukaj dobivale zalogo. Gospa je bila vedno v črno oblečena, menda je žalovala za modrim in se ni dosti brigala za gospodinjstvo. Vse je sčasoma prepuščala Mici, ki je z rokami in jezikom storila več kot pet žensk skupaj. Saj drugače ni bila napačna, samo jezika ni mogla brzdati. Naj se je zgodilo v naši vasi karkoli, Blažonova Mica je prva izrekla svoje mnenje in to je moralo obveljati. Sčasoma je znala organizirati svoj krožek, ki je imel svoje zborovanje vsako popoldne pri Krznarjevih, ravno čez cesto od Blažonove gostilne.

Krznarjeva hiša je stala na vogalu koncem vasi tako, da si od nje, to se pravi skozi okno,

"Koder se nebo razpenja, grad je pevca brez vratarja, v njem zlatina čista zarja, srebrena rosa trave. S tem oposestvom brez težave on živi, umrje brez denarja."

Ali veš?

1. Kaj je cerkvena kazen?

Država ima svoje postave in kaznuje one, kateri se jih ne drže. Tudi Cerkev kaznuje nekatere grehe s posebno cerkveno kaznijo, od katere more odvezati le papež ali škof. Navaden duhovnik sme dati odvezo od takih kazni le v smrtni nevarnosti.

2. Kaj je, če kdo zapade cerkveni kazni?

Kdor zapade taki cerkveni kazni (imenuje se izobčenje ali ekskomunikacija), je izključen od vseh pravic vernikov. On ne more dobiti odveze pri spovedi, ne more prejeti sv. oharila in drugih zakramentov, ni deležen javnih molitev sv. Cerkev in odpuščkov.

3. Kdo zapade cerkveni kazni?

1. Katoliški kristjani, ki se pustijo poročiti od nekatoliškega duhovnika.
2. Katoliški kristjani, ki sklenejo zakon z namenom, da bodo vsi ali nekateri otroci nekatoliško vzgojeni.
3. Katoliški kristjani, ki svojo otroke vedoma dajo krstiti nekatoliškemu duhovniku ali pa jih dajo vzgojiti v krivi veri.
4. Katoliški kristjani, ki povzročijo umor (zapravljanje) spočetega življenja. Ta cerkvena kazen zadane tudi tiste, ki so pri tem tako udeleženi z besedo ali dejanjem, da bi se brez njihovega sodelovanja ta posebno težki greh ne bil zgodil.

4. Ali more dobiti odvezo, kdor je samo državno poročen?

Kdor je samo državno poročen, ne more dobiti pri spovedi odveze in ne more prejeti sv. oharila.

lahko videl gor po vasi in daleč po cesti proti Cerknici. Bolj strategične postojanke bi si krožek ne mogel izbrati, da je lahko kontroliral vse javno življenje naše vasi. Tuka so se zbirale torej članice tega krožka pod vrhovnim poveljstvom Blažonove Mice, pletle in šivale, pa vaščane obirale. Nihče ni mogel mimo, da ga ne bi presodile in prelele vse njegovo življenje od rojstva in če jim oseba ni bila povšeč, so ji tudi izrekle žalosten zaključek življenja, na onem svetu pa, Bog se usmili njene duše.

Cesar niso videle z lastnimi očmi skozi okno, so zvedele po svojih tajnih poročevalkah, ki so jih imele po vasi, in ki so pri tekle povedati, kako je pri tej in tej hiši gospodar vrgel poleno za ženo, kje se bo najprej peč podrla, čigava dekla se je spetala s čigavim hlapcem, pri kateri hiši se pripravljajo, da bodo šli delat pismo in katera bo katerega vzela, pa da bo kesanje na obeh straneh — in druge take velevažne novice, ki so na dnevnem redu, za katere ljudje navadno nimajo dosti časa, da bi jih pogrevali, a krožek pri Krznarjevih je vil roke, razpravljaj, obsojaj, presoja in sklepal po svoji najboljši udevenosti. To je bilo jadikovanja in jojsanja nad pregrešnim življenjem v naši vasi, kjer se za moje pameti ni niti enkrat plesalo v gostilnah, kjer se niso fantje niti enkrat stopili, kjer so imeli ljudje v mislih samo dvoje: daj Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega. Zgledna vas, bi rekel.

Zato je pa moral krožek pri Krznarjevih nede obirati, da je našel kakšno napako pri ljudeh, ki se vedno lahko najde. Ljudem je bilo znano delovanje tega "ljudskega sodišča," pa se niso dosti zmenili zanj. Najbolj je morda ta ženski svet kožnoval še župnik Klun, ki je bil iz Ribnice doma, šegav in iznajdljiv, kakor so vsi Ribničani. Tudi on je vedel, kaj se godi za Krznarjevi in okni in kar prepričan je bil, da tudi njemu ne prizanesejo, če prilika nanese. Ko je šel nekoga popoldne mimo Krznarjeve hiše, se ni niti ozrl v okna, čeprav je kar čutili božje oči na sebi, ki so vsipale živ ogenj iz hiše. Ni se ozrl ne na levo ne na desno, ko je stopal umerjenih korakov mimo hiše ob spremljevanju ženske brigade, ki je sedela pri Krznarjevih za mizo ter ga merila od glave do pet, da bi našla kaj napačnega na njem, da bi bilo vredno debate. Toda ko je bil župnik že mimo hiše, se je obrnil v okna Krznarjeve hiše in pokazal — osle. Kaj si je pri tem šegavi Ribničan mislil, ne vem, ker me takrat še ni bilo na svetu, mislim si pa lahko. Rad bi pa dal nekaj, če bi mogel videti krdele Blažonove Mice takrat, ko jih je duhovni vodja tako počastil. Ampak vas je pa imela nekaj časa veliko zabavo in dosti smeha je bilo na račun vaških klepetulj. Za nekaj časa so konference prekinile in ždele doma.

Blažonova Mica se je pa nekega lepega dne zagledala vame kar na vsem lepem in me podučila, kakšen sem in kakšen bi moral biti. Bom jutri povedal, kako sva zadelo drug na drugega in kako sva potem oplela za vse večne čase. Kaj vem, saj mi je morda želela dobro, ampak jaz sem takrat sodil drugače. Če bi ne bil že od mladega tako krotak, bi ji bil takrat gotovo kamen zalučal v koš.

V graščinskem jarmu

FR. JAKLIČ

Sedaj se je oklenila moza, pa zopet sina, nato se je pognala proti orožnikom. "Ne bosta ju gnala, ne!"

Zenske so jokale in tolažile. "Naprej!" je velel vodja, ko sta Glavanova dobila iz hiše, kar sta želela, in je bil verižice spel.

"Naprej!" Stari je zaječal in poklical ženo: "Urša!"

Več ni mogel spregovoriti. Janez je pa zavpil: "Z Bogom, fantje! Z Bogom, dekleta! Manca, adijo, adijo! Pa me ne pozabi!"

Prevpiti je moral žalost in jezo, da ni utonil v tozlah od žalosti in sramote.

Tako žalostnega prizora še niso videli Škriljani. Vsi so s solzami v očeh ali pa glasno jokaje spremili nesrečno vkleknjenca prav ven iz vasi. Klicali so jima prisrčne besede slovesa ter jima priporočali pogum.

Tisti, ki je bil povzročil vso žalost v Škriljah in nesrečo v Glavnovi hiši, se je potuhnil in zavil iz vasi, saj je videl, da nima prijatelja v Škriljah. Zato je njegovo hudobno srce kuhalo še večje sovraštvo, nego ga je imelo doslej.

"O, jim bom že pokazal svojo moč! O, bodo že videli, kaj zna 'jager' Menat! O, bodo še skusili, kaj je graščina!"

Strah pred graščino je bil v Škriljah dovolj velik. Bali so se je od nekdaj, bali tembolj sedaj, ko se jim je zdelo, da jih hoče, deti ob pravice do gozda v Mokrcu.

"Kaj bo, če je Glavan napadeno ravnal, ko je odnehal, se ustrašil gozdarja in pustil les. Ali se je že odrekel pravici?"

Ko so stali pred vasio in gledali za njima ter je bilo vse razdraženo radi dogodka in skrbi, ki so se jim vsiljevale, so začeli iskati tudi krivce teh razmer. In tedaj se je Štembav obrnil do sosedja Zontarja in mu dejal:

"Rihtar! Rihtar! Slabo varuješ naše pravice!"

Zontar se je stresel, kakor bi ga bilo nekaj spekle, pa ga je zavrnil:

"Zakaj jih pa ti nisi bolj utrdil? Tudi ti si bil rihtar!"

"Tčas je bila druga!"

"Kaj pa morem? Saj ste videli!"

"Preveč se jih bojiš?"

Bolezni na mehuru in žlezah

Ako imate težave z vodo in vas peče v odvodnem kanalu, ali če morate večkrat na vodo ali čutite bolečine v trebuhu, je to nevarno znamenje. Posvetujte se z zdravnikom, ki ima 15 let uspešne izkušnje v bolnišnici v tej posebnosti.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

423 Citizens Bldg., 850 Euclid Ave.
Telefon MAIN 6416

Uradne ure: 10 do 4 razen ob sredah in po dogovoru

MAKE

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you want vitamins that are potent, easy, and convenient to take. One-A-Day (Brand) Multiple Vitamin Capsules contain the full body daily quantities of the vitamins, whose requirements in human bodies have been established.

Take one capsule every morning and you can forget about vitamin supplements for the rest of the day. They're CONVENIENT, they're ECONOMY.

GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One-A-Day (Brand) Multiple Vitamin Capsule every day for 30 days you are not entirely satisfied. So sure to ask for One-A-Day (Brand) Multiple Vitamin Capsules.

MILES LABORATORIES, INC.
Baltimore, Indiana

VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

pouka. Mariborski pomožni škof Maksimilijan Držičnik pa je vernikom za post poslal pismo o molitvi. Škof Ivan Tomažič, ki je ozdravil od svoje bolezni, dostavlja opomine k stanovitnosti v veri. Obe pastirski-pismi sta torej zelo času primerni, ko je tolika nevarnost, da bodo otroci vzgojeni pod vplivom novih političnih gospodarjev nekrščansko in ko je tudi tako velika nevarnost za odpad od vere.

LJUBLJANSKA ŠKOFLJA ima letos v stari domovini tri novomašnike, ki bodo prejeli mašniško posvečenje 4. junija. Tiso: Janez Mrjak iz župnije Gorenji Logatec, Franc Zaplata iz župnije Litijske in Mihael Zevnik iz župnije Cerklje na Gorenjskem. Poleg teh novomašnikov, ki pripadajo ljubljanski škofiji, je še nekaj novomašnikov redovnikov. Če gre kdaj čast komu radi poguma, gre taka čast fantom, ki kljub vsem preganjanjem ne izgube izpred oči cilja služiti Bogu in svojem ljudstvu. Obenem jes to dokaz, da se bo nasprotnik moral še mnogo truditi, da zatre v slovenskem narodu krščanstvo.

BIRMOVANJE V LJUBLJANSKI ŠKOFLJI bo letos: 1. maja v Horjulu, 2. m. na Vrhniki, 3. m. v Podlipi, 4. m. v Zaplani, 5. m. v St. Joštu, 6. m. pri Sv. Treh kraljih, 8. m. v Rovtahu, 9. m. v Dol. Logatecu, 10. m. v Gor. Logatecu, 11. m. v Hotedršici, 16. m. (binkoštna nedelja) v Ljubljani, 17. m. istotako, 23. m. v Borovnici, 24. m. v Preserju, 25. m. v Rakitni, 30. m. v Višnji gori, 31. m. v Stični. 1. junija v St. Vidu pri Stični. 2. jun. v Žalju, 3. j. v St. Jurju pri Grosupljem, 4. j. na Lipoglavu, 5. j. na Kopanju, 6. j. v Šmarju, 7. j.

na Polici, 12. j. v Grahovem pri Cerknici, 13. j. v Starem trgu pri Ložu, 14. j. v Babnem polu, 15. j. na Blokah, 17. j. pri Sv. Trojici nad Cerknico, 18. j. pri Sv. Vidu nad Cerknico, 19. j. v Begunjah pri Cerknici, 20. j. v Cerknici, 25. j. v Planini pri Rakeku, 26. j. na Uncu, 27. j. na Rakeku.

Iz Trbovelj je prišla vest, da so morale usmiljenke, ss. družbe sv. Vincencija Pavelskega, zapustiti tudi trboveljsko bolnišnico. Korak za korakom, to je taktika komunistov. Polagoma hočejo od povsod izriniti vsak vpliv krščanstva. Vaši napredni pa bodo naprej pisali, kako svobodno je krščanstvo v Titovini.

IZSELJENCI, ki so se vrnili iz Francije, Belgije, Avstralije in Kanade, so kot smo že pisali zelo razočarani. S Hrvaškega poročajo, da je najhujše zadelo razne Kanadčane, ki so se vrnili domov, da so jim že kar naprej določili, kam morajo na delo. Ko so najbolj sanjali o svobodi, so videli, da nimajo niti domov, da bi si izbirali delo. Nekateri pač niso razumeli, kaj je komunizem, dokler ga ne poskusijo. V komunizmu je človek samo številka brez pravic. Ali naj si številka izbira, kjer bo stala? V totalitarizmu odloča samo država in tisti, ki to državo drže v svojih krempljih.

KOLIKO SE PLAČA ZA POT ČEZ MEJO. — Večkrat poročamo, da kdo ubeži preko meje iz Titovega paradiza. Eden ali drugi prekanji straže in se v temni noči prekrade čez mejo. Drugi pa plačajo. Eden zadnjih beguncev pripoveduje, da je plačal 'vojaku na straži' 50.000 dinarjev, da ga je pustil čez mejo.

Bicikel-čolni. — Bicikel-čolne, kot nam jih kaže gornja slika, imajo na Japonskem. "Mizu Sumashi" ali "Lucky Boat" najprej preiskujejo doma, predno bodo začeli izdelovati za izvoz. 80 takih čolnov lahko izdelata tovarna na mesec, če se bodo obnesli na preiskujni in stanejo na Japonskem po 15.000 jenov.

Italijanske zastave v Trstu. — Italijanske zastave, ki so jih Italijani spravili, odkar je bil Trst ločen od Italije, so zopet zaplapolale z oken v italijanskem delu mesta, ko se je raznesla govorica, da bo Trst zopet priključen Italiji. Poročila trdijo, da se Jugoslovanske čete zbirajo ob jugoslovanski meji v bližini Trsta.

DELO DOBIJO

Stalno delo
Stalno delo dobi v restavraciji strežkinja. Delo je od 8 zjutraj do 2 popoldne. Zglasite se v Sornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. (x)

Delo dobijo
Splošna tovarniška dela
Težaško delo
Dnevni in nočni shift
5 dni, 40 ur
Dobra plača od ure

Oliver Corp.
19300 Euclid Ave. (80)

DELO DOBIJO MOSKI

Za delo zunaj pri sajenju drevja in grmičja v drevesnicah. Dobra plača in stalno delo.

THREE VILLAGE FARM
2015 Richmond Rd.
EVergreen 1257
South Euclid, O. (81)

MALI OGLASI

Harmonika naprodaj

Naprodaj je 120 basov piano harmonika, Hohner izdelka. Pokličite HE 4354 ali se zglasite na 877 E. 73 St. — (80)

FARMA NAPRODAJ
Okrog 20 akrov sadnega drevja—1,100 breskev: 700—8 let starih, 400—4 leta starih. 600 jablan 8 let starih. Okrog 4,000 malin (raspberry). Velika moderna hiša z 11 sobami, za 3 družine. Ima avtomatski thermostatni kontrolni furniz in vodni grelec. Hlev 40 x 60, shramba za traktor in garaža 20 x 60. Vsa poslopja so nanovo barvana. Je tudi nad \$4000 vrednosti orodja. Skozi farmo teče potok, ki se nikdar ne usuši, in je dosti vode za namakanje. 3 akra je gozda. Ta farma je bila prodana novembra 1947 za \$27,000.00, ker je pa kupca zadel mrtvoud, se družina ni mogla seliti, zato sedaj dobite to vse skupaj za samo \$20,000. Oglejte si jo. Najdete jo lahko, če vozite po U. S. 20, 7 milj vzhodno od Painesville, Ohio, do Call's Rd. (Call's Nursery napis), obrnite desno, vozite južno do Davis Rd., obrnite levo, to je 6. farma na levi. Za nadaljna pojasnila vprašajte LODI MANDEL, 15702 Waterloo Road, KE 0934.

Našim naročnikom v Chicagu

naznanjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi za oglase: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagi, na naslovu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne oglase, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAK
HE 2730. 1146 E. 61st St.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLESKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$2.00

in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGREODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik

Petrinka

IVAN MATIČIĆ

Sicer se mora priznati, da je orehovska helebarda velik mojster. Imeti namreč vse nočne ure v glavi, res niso mačkine solze, zato je razumljivo, da se ti kolesje včasih zamota. Zato pa le pij, dragi naš nočni klicar, da bo kolesje bolj teklo. Drevo boš klical in pel, da bodo dekleta dihovala in petlini udarjali s peruti.

Tisto leto je bilo močno vpraševanje po lesu. Zato se je Orehovje vrglo na gozd, brž ko je bila letina pospravljena. Ljudje so podirali jelovino kakor za stavo Petrinov asto tesala, da sta že kar omagovala. Lesa, lesa, zdaj je kupčija! Kar svežega so ljudje vlačili iz gozda.

"Bje! bje! Les k sebi, les od sebe, bje hovi!" Naj se vse pretegne, podkve naj dajo iskro, živinče svojo dušo! Strašni in vroči so orehovski klanci. Kričanje vozarjev, ropot, zvenk verige in podkev, neznanski trušč, da bobni po gozdu in odmeva v temne dalje Ravnika. Obupni klanci pa svež les, težak ko svinec. Kdo naj zmore, ako ne združen napor vseh sil, živinskih in človeških? Priprege pred vsak klanec! Po trije, stiri pari volov zastavijo vse svoje sile. Nabrekle kite, visoko izbočene prsi, votlo sopenje, strašno zevajoče oči pa pene na smrčkih! — "Bje hovi!" Vozařji kričijo, gonijo, zbičajo. Vozi-jo tujega.

Voz je vrh klanca. Priprege odprežejo, pod klanec jih čaka drug voz. In znova se krešejo iskre ob skale, znova se bočijo prsi v strmino. Naprej in naprej, za žive in mrtve.

V večernem mraku je vse ubito, ljudje in živina. Ali do počitka je še daleč. Na polju še čaka repa in zelje. To je še treba pospraviti do trdne noči, potem pa ribati pozno v noč. Delati, gibati, zima je pred durmi!

Sosci, vkup! Čez dan ste se naskakali, zdaj boste tlačili zelje! Sosedje so pri Petrinovih vse hose pobrali. Alo, hlače zavijajte, umazane noge v škaf, potem pa v kadi! Močne gospodinje jih pomečejo v globoke kadi, da jih niti videti ni več, potem pa usipljejo jerbas za jerbasom zelja, kolikor ga gospodari naribljejo. In pobci tlačijo in mendarajo; ko pridejo do vrha kadi, jim že kinka glava. Ko je zelje doribano,

pa čaka v hiši na mizi dober večerek: skleda zelne solate pa hleb kruha. Potlej pa bosci kar pat! O, prav radi! Lahko noč, Lučarjeva botra!

Burja zavija, sneg naletava, zima je tu. Po gozdu pa kar naprej robantijo gozdarji, vozařji, tramarji. Zapadel je sneg pa jih nekoliko napore olajšal zdaj vlačijo in lažji so jim klanci. Vendar pa brije burja, brije skoz Ravnik, nanaša zamete čez in čez. Naj le brije, naj le pritiska mraz, žaga ne zastane, sekira ne odneha in gozdarji ne ostanejo doma v zapečku. Krjle na žago, klade v svet, saj Ravnik je neizčrpen. Širom sveta daje svoj les, troši ga na vagone in vagone, polne vlake, polne ladje, po vsem svetu se razvaža. A Ravnik je tu, neizčrpen stoji, nobena sekira ga ne podere. — "He hovi!" In orehovski voli so tu, njih sila je neizčrpana. Orehovski voli pa orehovski gozdarji — živa vez med Ravnikom in širnim svetom, brez njih bi bil Ravnik mrtev, brez življenja. "He hovi!" Za svet in za graščaka polzijo klade po skalinah in po snegu, za svet in za graščaka se pretrgavajo ljudje in živinče. Kajti Ravnik je po večjem delu graščinska last. Lepi, rodovitni deli so graščinski, klanci in polomljeni svet so kmetški delci. He hovi! Vleci, tiraj pretegni se, za graščaka in za svet!

Gospodariji so imeli svoje brije in težave, gospodinje pa svoje. Petrinka je opazovala brenjo svinjo pa premišljevala, kdaj se je bila obrežila. Petrinka je imela vse take važne stvari zapisane v glavi. Pa je dognala, da se sviži te dni meseči iztečejo. Malo jo je počehljala in pretipala pa ji rekla prijazno: "Veš, ljuba moja, po botro bo treba." Svinja je nekaj zabundala, pa prikimala — in tako sta bili zgovorjeni. Po večerji si je oblekla Petrinka debelo kočmajko ter velela fantom: "Janžek in Mihec, pripravita se, nočjo bomo lovili puijske okoli hiše."

"Kaj res?"

"Res, res. Janžek, ti jih boš lovil do polnoči, ti Mihec pa potlej do jutra. Zdaj pojdi kar spat."

"Kaj jih bo toliko?"

"O, cela čreda!" Otroci so kar poskakovali od veselja. Petrinka je Janžka dobro oblekla,

prizgala ješcerbo — in odšla sta v svinjak na stražo.

"Glej, strina, botra je prišla, kakor si velela. Bog daj sreče in zdravja!" Tako je pozdravila Petrinka svojo ljubljeno. Svinja je malo čudno pogledala nočni obisk, nekaj zarezvala pa se umaknila v kot. Nič se ni razburjalo, kakor bi razumela, po kaj sta prišla. Sicer pa svoji skrbni gospodinji itak vse zaupa in se ji vsa preda. Bila je krasna, velika žival, zato je imela gospodinja z njo veliko dopajenje.

Janžek je debelo gledal: "Kaj pa bova tu, mati?"

"Slepe miši bova lovila."

"Hm," je gledal fantek. Kaj bi v tem brlogu, ko je prostora komaj za svinjo. Je pa vendar ne bodo klali, saj ni klavca tu. Kaj bi drugega počenjali tu?

"No, kar sediva, lahko tudi še zadremleja," je rekla mati. Seveda, saj morata sesti, kako naj pa stojita, ko se že fantek zadeva z glavo ob zidani obok, kako šele mati. Posadila sta se torej v suho listje, ki je bilo nočjo na visoko nastlano. Matiti je prigovarjala tudi svinji, naj leže, toda ta je iz vijud-

nosti še stala in pustila gostom prednost na svojem sveže nastlanem ležišču. Fantek je gledal in ni vedel, kaj početi. Ej, ob taki brljavki ne bo dolgo vzdržal, bo kmalu zadremal, potem naj pa bo, kar hoče. Zunanaj brije burja, zavija, kot bi se podili volkovi preko zasneženih polj.

"Le čakaj, Jažek, kmalu pridejo pujski, vse živo jih bo tu v listju," ga tolaži mati.

Sinko jo gleda: "Pujski? Odkod naj pridejo?"

"Veš odkod? Botra jih bo prinesla." Petrinka se otroško zasmeje. Rada bi sinka obdržala budnega, da ji ne zadremleja. Pa ji bo, kako naj drugače v tem temačnem brlogu.

Svinja postaja polagoma nemirna. Mendra sem in tja, lega in zopet vstaja. Petrinka se mirno pogovarja z njo, čehlja jo po hrbtu in po vampu, in stari se kar dobro zdi kakor bi ji odleglo. Leže in se pomiri. Kmalu pa jo popadejo krči. Noge izteguje in težko prične hropsti. Petrinka jo prične tolažiti in se malone uleže nanjo, da bi ji ne ušla. Čehlja jo

okrog zadnjih nog in ji lajša bolečine. Nakrat svinja vztrepeče, z rilcem se zarije v zid — in kmalu nato dene mati dremajočemu Janžku maldo puijske v naročje. Oh, kako to ljubko cvili in se zvija. Dremavi pobeč se prestraši pa brž spusti v listje. Stara se pa že renčaje ozira, da bi ji kdo prvorojenčka ne odnesel. Potem se znova zarije z rilcem v zid — in kmalu spusti Petrinka novo puijske v listje. Po krajših in daljših presledkih še tretjega, četrtega in petega. Janžek debelo gleda

ni se ne more načuditi, odkod jih mati jemlje.

"Odkod jih pa jemljete, mati?"

"Bogec nam jih daje," se smehlja mati, srečna in zadovoljna.

To živo seme pa gazi po listju, se kotali okrog materinega vimena in že išče siske. Toda Petrinka jim jih odkazuje, lepo po vrsti kakor so prišli, vsako mora imeti svoj sisek in ne sme hoditi v škodo drugemu, kajti siskov bo dovolj za vse. Navaditi se morajo na red že koj

prvo uro. To gleda Janžek, nič več ni zaspan. Kako neki, ko je pa prišlo naenkrat toliko življenja v hlevu. Kako se to prekobacujejo in se obežajo z rilčkom voljni materi na vime. Pa imajo le še prešibko pamet, siske si zamenjujejo ter se drugo čez drugo kotalijo. (Dalje prihodnjič)

— "Tajga" je pas sibirskih gozdov, ki so večinoma sestavljeni iz iglavcev. Tu žive najrazličnejše živali, kužuharji, še celo bobri so se tam ohranili.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z veliko bolestinjo in žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla in nas zapustila naša ljubljena in dobra mati

Frances Vidmar

ki je po dolgi boleznini mirno v Gospodu zaspala in se preselila v večnost dne 11. marca 1948. Blagopokojna je bila rojena 9. marca 1875 v fari Hinje.

Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi Marije Vnebovzete je bila položena k večnemu počitku dne 15. marca 1948 na Kalvarijo pokopališče.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Rev. Cimpermanu za opravljeno pogrebno sveto mašo in druge cerkvene obrede, kakor tudi za obiske na domu v njeni bolnici. Hvala tudi Msgr. Hribarju in Rev. Tomcu za navzočnost pri sv. maši.

Naša prav iskrena hvala vsem prijateljem, ki so pokojni v zadnji pozdrav okrasili krsto s tako krasnimi venci. Enako prisrčna hvala vsem, ki so darovali za svete maše, da se bodo brale za mir in blag pokoj njene duše.

Lepa hvala vsem, ki so jo prišli kropiti na mrtvaškem odru, kakor tudi vsem, ki so se udeležili svete maše in pogreba. Lepa hvala članicam SZZ št. 14 in članicam Oltarnega društva Marije Vnebovzete za skupne molitve in tako veliko udeležbo pri pogrebu.

Lepa hvala vsem, ki so nam na en ali drug način kaj pomagali, ter nam bili tako v pomoč in tolažbo v teh žalostnih dneh. Hvala tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile pri pogrebu brezplačno.

Lepa hvala Bolton pogrebniemu zavodu za vso pomoč in vkladno postrežbo ter tako lepo urejeni pogreb.

Tebi, predraga in nam nepozabna mati, se je končalo zemeljsko trpljenje, odšla si v neskončno večnost, da premeš plačilo od Stvarnika, katerega si zaslužila. Sedaj ob Tvojem grobu Ti še želimo: Bog T daj večni mir in pokoj, spavaj mirno v hladni zemlji do svidenja nad zvezdami.

Zaljujoči ostali:

JOSEPH VIDMAR, sin
FRANCES ZAGORC in ANNA ANZICK, hčeri
JENNIE KORENČAN, sestra
ALBINA VIDMAR, sinaha
MARTIN ZAGORC in ANTON ANZICK, zeta
Vnuki, vnukinje in drugi sorodniki
V stari domovini zapuščena sestra
ANA VELIKANJE in KAROLINA KUZNİK

Cleveland, Ohio, 21. aprila 1948.

1881

1948

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je umrla naša draga in nikdar pozabljena mati

Angela Perusek

ROJENA PRIMŠAR

ki je mirno v Gospodu zaspala dne 6. aprila 1948. Blagopokojna je bila doma iz Sodražice.

Pogreb se je vršil 9. aprila iz hiše žalosti v cerkev sv. Vida. Po opravljeni pogrebni sveti maši je bila položena k večnemu počitku na Kalvarija pokopališče.

Na tem mestu se želimo prav iskreno zahvaliti preč. gospodu Msgr. B. J. Ponikvar za opravljeno sv. mašo zadušnico in za spremstvo od doma in na pokopališče, ter č. gg. Rev. Francis M. Baragi in Rev. Victor N. Tomcu za asistenco pri sv. maši.

Enako se zahvalimo č. g. Rev. Francis M. Baragi, ki je pokojnico v njeni bolnici previdel z svetimi zakramenti.

Prav posebna zahvala Mrs. Caroline Pluth, Ursula Rakovec, James Finzger, W. D. Kennedy, Jean Wenzel za pomoč v teh najbolj žalostnih dnevih.

Dalje se iskreno zahvalimo vsem, ki so poklonili lepih vencev. Vence so poklonili sledeči: Mrs. Caroline Pluth, Mr. in Mrs. A. Vidrih, Phillips in Rycbacki families, Drs. M. J. Gast in Dudley Fay.

Enako se prav iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za dušo pokojnice. Sledeči so darovali: Mrs. Caroline Pluth, Mrs. Mary Sustercich, in Joseph, Ely, Minn., Al Sustercich, Ely, Minn., Mr. in Mrs. Frank Sustercich, Jr., Ely, Minn., Mr. in Mrs. Glavich, Mr. in Mrs. John Hace, Sr. in Mary, Mr. in Mrs. (Happy) Znidarsic, Mrs. Tončka Jevnik, Charles in Mary Spehek, Mr. in Mrs. Frank Sever, Anton Nitchell, Mrs. Louise Pika, E. 71 St., Mr. in Mrs. Frank Skulj, Addison Rd., Mr. in Mrs. Louis Pluth, Jr., in Jeanne, Mr. in Mrs. Victor Vokac, Jr., Anton Grdina družina, Caliper Gang of C. T. D., Wenzel, Branisel in Jelenic družine, E. R. A. of Cleveland Twist Drill, Mrs. Pauline Stampfel, Dept. 174 Cleveland Twist Drill, Mr. in Mrs. Anton Marn, Mrs. Mary Nosan, Mrs. Merhar in Jennie Bukovic, Grove-wood, Mr. in Mrs. John Wenzel, Rose Chandek, Mr. in Mrs. R. Otonicar, Mrs. Gorencic, Mr. in Mrs. Louis Novsak, Mrs. Mary Levstek, Mrs. Louise Cancula, Miss Stephanie Branisel, Mr. Frank Lousin, E. 163 St., Mr. in Mrs. Buchar, Lorain, Mrs. Mary Milavec, Glass Ave., Tomsic družina, 1193 E. 61 St., Mrs. Frances Korosec, Mrs. Mary Tadiello, Mrs. Mary Loncar, Mrs. Anna Dorko, Albert Novotny, društvo Srca Marije, društvo Marije Magdalene št. 162 KSKJ.

Dalje se zahvalimo sestri Mrs. Mary Sustercich in sinu Josephu, ki so prišli iz Ely, Minn., na pogreb.

Lepa hvala vsem, ki so dali na dan pogreba svoje avtomobile povsem brezplačno.

Lepa hvala vsem onim, ki so jo prišli kropiti ter moliti za mir in pokoj njene duše.

Dalje se iskreno zahvalimo pogrebem, ki so nosili krsto pokojne na njeni zadnji poti.

Lepa hvala vsem, ki so poslali karte.

Iskrena zahvala članicam društva Srca Marije in društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ, ki so prišle ob njeni krsti moliti sv. rožni venec.

Prav iskreno se tudi zahvalimo pogrebniemu zavodu A. Grdina in Sinovi za vse tako vzorno vodstvo pri pogrebu, ter vso poslugo, ki so nam jo dali ob tej tako žalostni uri.

Končno se zahvalimo prav vsem, z iskrenim: Bog plačaj.

Zaljujoči ostali:

FRANK PERUSEK, soprog
JOSEPHINE, EMILIA, ANNA, ANGELA, hčere
CAROLINE PLUTH, Cleveland, Ohio, in
MARY SUSTERCICH, Ely, Minn., sestre

Cleveland, Ohio, 21. aprila 1948.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

